

Vejledning om brug af nøgletal i det statslige byggeri

September 2005

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

1. Indledning	3
2. Hvorfor nøgletal	3
3. Hvornår finder bekendtgørelsen anvendelse	5
3.1 Hvem er omfattet af bekendtgørelsen	5
3.2 Hvilke kontrakter er omfattet af bekendtgørelsen	6
4. Krav i udvælgelsesfasen	8
4.1 Undtagelse af nye og mindre virksomheder	10
4.2 Udformning af nøgletalskrav	11
5. Krav i forbindelse med byggesagen og efter byggeriets udførelse	12
5.1 Krav til de nøgletal, der vedrører det konkrete byggeri.....	13
6. Krav om sammenlignelighed og uafhængig evaluator	13
7. Dokumentation.....	14

1. Indledning

I august 2003 offentliggjorde regeringen sin rapport ”Staten som bygherre – vækst og effektivisering i byggeriet”. Rapporten indeholder konkrete initiativer, der skal gøre det muligt for den statslige bygherre gennem sin tilrettelæggelse af byggeprocessen at bidrage til en udvikling af større produktivitet, lavere priser og bedre kvalitet.

Et af initiativerne vedrører brugen af nøgletal og benchmarks, hvor bygherren ved at stille krav kan igangsætte en positiv udvikling.

I Erhvervs- og Byggestyrelsens **bekendtgørelse nr. 1394 af 17. december 2004 om anvendelse af offentlig-privat partnerskab (OPP), partnering og nøgletal** er kravene til den statslige bygherre om brug af nøgletal udmøntet. Bekendtgørelsen er optrykt i sin helhed som bilag 1.

Denne vejledning er udarbejdet i tilknytning til kravene i bekendtgørelsens § 4 - 9 om nøgletal. Vejledningen omfatter anvendelsesområdet for bekendtgørelsen, dvs. byggeri omfattet af statsbyggeloven tillige med byggeri til brug for institutioner, der modtager driftstilskud fra staten, når dette udgør mindst 50 %. Vejledningen retter sig således til de statslige bygherrer og deres rolle i forbindelse med indhentning og brug af nøgletal, og omfatter ikke en beskrivelse af sagsgangen i et praktisk evalueringsforløb for de udførende virksomheder.

Som det er tilfældet med en række vejledninger til de statslige bygherrer, vil også andre offentlige, offentligt støttede eller private bygherrer kunne have glæde af vejledningen. Også de udførende virksomheder i byggesektoren kan drage nytte af vejledningens afsnit om de nøgletal, der skal indhentes og afleveres, såfremt man ønsker at udføre større byggeopgaver for staten og kan gennem vejledningen få et indblik i, hvordan bygherrerne vil administrere bekendtgørelsen. Vejledningen er således også skrevet med den større målgruppe for øje.

Vejledningen henviser i øvrigt til Bygherrevejledning 2003 for så vidt angår fremgangsmåden i en byggesag, herunder krav til udbudsmateriale, valg af entreprisform og gennemførelse af en byggesag. Vejledningen kan læses på Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside www.ebst.dk.

2. Hvorfor nøgletal

Der er gennem de seneste år udarbejdet en række analyser af den danske byggesektor. De har til fælles, at der for sektoren som helhed tegner sig et billede af et erhverv med en utilfredsstillende produktivitetsvækst.

Konkurrencen er i dag præget af manglende gennemsigtighed i forholdet mellem pris og kvalitet, hvorfor konkurrence om byggeopgaver ofte er karakteriseret ved ren priskonkurrence.

Krav om nøgletal er et initiativ, der har til formål:

- At skabe større gennemsigtighed på markedet
- At give mulighed for at udvælge de bedste samarbejdspartnere
- At give sektoren et redskab, der gør det muligt for den enkelte bygherre og virksomhed at sammenligne sig selv med andre og lære af bedste praksis.
- At styrke virksomhedernes effektivitet og konkurrencedygtighed gennem en forbedring af forholdet pris/kvalitet.

Ved brug af evaluerings- og nøgletalssystemer muliggøres en evaluering af tidligere gennemførte opgaver fra de bydende virksomheder. Herved gavnnes effektive virksomheder, mens andre og mindre effektive aktører står svagere, når konkurrencen tillige vedrører kvalitet.

Krav om indhentning af nøgletal tager udgangspunkt i bygherrens behov for at vurdere sine samarbejdspartnere. Bygherren har med en aktiv anvendelse af nøgletal mulighed for at supplere priskonkurrencen med en vurdering af tilbudsgiverens kompetencer i byggeprocessen i forbindelse med selve udvælgelsen af potentielle tilbudsgivere. På den måde kan bygherren få større sikkerhed for at opnå et byggeri med en tilfredsstillende kvalitet.

Nøgletal og benchmarking giver endvidere bygherren øget mulighed for at benchmarke sig selv og sin bygherrerolle, herunder en vurdering af om bygherren har valgt gode samarbejdspartnere. Når der er målt et vist antal byggeprojekter, vil bygherren ligeledes kunne sammenligne en konkret byggesag med bygherrens øvrige sager på de områder, som nøgletallene omfatter. Der vil endvidere være mulighed for at måle byggeprojektet i forhold til benchmarks, som bygherren eventuelt har opstillet for projektet.

Nøgletallene kan således for såvel byggeriets virksomheder som for bygherren anvendes som et ledelses- og udviklingsværktøj, for eksempel i forhold til at kvalificere eventuelle områder, hvor der er behov for at udvikle nye eller opgraderede kompetencer. Disse kan endvidere måles over tid.

Endelig vil det være muligt for de statslige bygherrer at sammenligne sig direkte med hinanden. Dette kan for eksempel ske ved, at bygherrerne indgår aftaler om adgang til hinandens projektdata eller udvalgte nøgletal fra bygherrenes forskellige byggesager.

I bekendtgørelsen er fastsat en række nøgletal, som bygherren dels skal lade indgå som udvælgelseskriterium i den fase, hvor der foretages udvælgelse af udførende,

dels nøgletal, som bygherren skal forlange registreret og indsamlet i forbindelse med den udførendes gennemførelse af det konkrete byggeprojekt.

Disse seks grundliggende nøgletalsområder måler væsentlige forhold i en byggesag og giver derved et billede af, hvordan sagen er forløbet. Det drejer sig om nøgletal vedrørende overholdelse af tidsfrister, kvalitet i byggeprocessen målt ved antallet af fejl og mangler, pris, effektivitet, arbejdsmiljø og kundetilfredshed.

Nøgletallene er fastsat ud fra en vurdering af, hvilke indikatorer der er nødvendige for at evaluere byggeprocessen. Derudover er der foretaget en vurdering af en hensigtsmæssig balance mellem på den ene side at opnå tilstrækkelige og fornuftige oplysninger om byggeprocessen og på den anden side at sikre, at indberetningernes omfang begrænses.

Bygherren skal forlange nøgletal fra de udførende virksomheder. Det er hensigten senere at udvide kravene til bygherren om yderligere at forlange nøgletal fra de projekterende rådgivere.

Fremskaffelse af nøgletal er nærmere beskrevet nedenfor.

3. Hvornår finder bekendtgørelsen anvendelse

3.1 Hvem er omfattet af bekendtgørelsen

Bekendtgørelsen er rettet mod byggerier omfattet af lov nr. 228 af 19. maj 1971 om statens byggevirksomhed m.v. som ændret ved § 3 i lov nr. 484 af 9. juni 2004 og § 1 i lov nr. 413 af 1. juni 2005 (statsbyggeloven), samt byggerier til brug for institutioner, der modtager driftstilskud fra staten, når tilskuddet udgør mindst 50 %.

Statslige byg- herrer

Det betyder, at statslige myndigheder, styrelser, ministerier m.m., som udøver bygherrevirksomhed og, hvor byggeaktiviteten er finansieret fuldt ud over Finansloven eller statsinstitutioner omfattet af SEA-reformen, er direkte omfattet af bekendtgørelsen. Med bygherrevirksomhed forstås, at den pågældende statslige myndighed indtræder som bevillingsansvarlig og som kontraktpart i forhold til byggeriets parter. At være bygherre betyder, at myndigheden indtræder i en ledelsesrolle i forhold til byggeriets planlægning, organisering og gennemførelse, hvilket ikke udelukker et tæt samspil med de kommende brugere af byggeriet. En nærmere beskrivelse af den statslige bygherres rolle findes i bygherrevejledningen af december 2003.

Driftstilskud 50 %

Herudover er bygherrer, der gennemfører byggeri til brug for institutioner, der modtager driftstilskud fra staten, når tilskuddet udgør mindst 50 %, ligeledes omfattet af bekendtgørelsen. Som eksempler kan nævnes institutioner vedrørende

erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser, CVU'er (Centre for Videregående Uddannelser) og seminarier.

Kirkebyggeri Menighedsråd er ordregivende myndigheder i henhold til udbudsdirektivet. Men da kirkebyggeri som udgangspunkt finansieres uden om Finansloven, er disse byggearbejder ikke omfattet af nøgletalsbekendtgørelsen.

OPP- projekter

De regler, der gælder for det statslige byggeri, er navnlig til for at sikre, at statsbyggeri og dermed byggeri med statslig finansiering opføres bl.a. i god kvalitetsmæssig stand, totaløkonomisk hensigtsmæssigt og samtidig for at sikre dækningen af et samfundsmæssigt behov, bl.a. til gavn for brugerne.

Disse hensyn bør også iagttages, når staten dækker sit lokalebehov via OPP-projekter. Derfor må det anbefales, at det tilsikres, at tilbudsgiver/ OPP-leverandøren lever op til den nuværende bekendtgørelses krav om nøgletal så vidt, som det er muligt i processens forskellige faser.

Dette vil ligeledes være gavnligt for den fremadrettede benchmarking mellem det traditionelle statsbyggeri og statsbyggeri organiseret i et OPP-projekt.

3.2 Hvilke kontrakter er omfattet af bekendtgørelsen

Bekendtgørelsens bestemmelser om indhentning af nøgletal gælder for byggeri omfattet af statsbyggeloven. Det betyder, at såvel nybyggeri, som om- og tilbygningsarbejder af bygninger samt vedligeholdsarbejder og renoveringsarbejder er omfattet. Tekniske anlægsprojekter, som f.eks. bro-, havne-, jernbane-, lednings- og forsyningsanlæg, der typisk bevilges over en anlægslov, som traditionelt set altid har været holdt uden for statsbyggelovens bygge- og anlægsdefinition, er ikke omfattet af bekendtgørelsens bestemmelser.

Bygge- og anlægsarbejde Et bygge- og anlægsarbejde må i dag defineres i overensstemmelse med de i bilag I i artikel 1, stk. 2, litra b) i udbudsdirektivet nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 omhandlede aktiviteter.

Leverancer Rene (bygherre) leverancer anses således ikke for værende et bygge- og anlægsarbejde og er ikke omfattet af bekendtgørelsen på samme måde, som de ikke er omfattet af tilbudslovens bygge- og anlægsdefinition.

Undtagelser Som **undtagelse** til hovedreglen om anvendelse af direktivets definition på bygge- og anlægsarbejde og EU's CPV-nomenklatur's opstilling af bygge- og anlægsaktiviteter omfatter nærværende nøgletalsbekendtgørelse som anført ovenfor ikke

tekniske infrastrukturelle anlægsarbejder, der hyppigt bevilges ved lov samt entrepriser vedrørende anlægsgartneropgaver, nedrivnings- og stilladsopgaver.

Det er således også direktivets bestemmelser om blandede aftaler og accessoriske ydelser, der finder anvendelse på dette regelsæt. Er aftalens hovedgenstand en tjenesteydelse, selv om der indgår bygge- og anlægsaktiviteter, udbydes opgaven som en tjenesteydelse. Der skal således ikke i denne situation kræves nøgletal for de underliggende bygge- og anlægsaktiviteter, som også er en del af kontraktens materielle indhold.

Derimod vil der ved en bygge- og anlægskontrakt, hvor der også indgår tjenesteydelser, alene kræves nøgletal for den del, som vedrører bygge- og anlægsaktiviteten og ikke tjenesteydelsen.

Entrepriseformer omfattet af reglerne	Bygge- og anlægsarbejder, der indkøbes efter eksempelvis følgende entrepriseformer, er omfattet af bekendtgørelsen: <ul style="list-style-type: none"> • Fagentreprise/storentreprise • Hovedentreprise • Totalentreprise (dvs. inkl. projekteringsydelse)
Rammeaftaler	Indkøbes byggearbejderne via rammeaftaler fritager denne indkøbsform ikke den statslige bygherre for sin forpligtelse efter bekendtgørelsen til at efterspørge nøgletal.
Bagatelgrænse	Af bekendtgørelsens § 6, stk. 3 fremgår, at pligten til ved udvælgelse at kræve nøgletalsoplysninger samt efterfølgende nøgletalsdokumentation i forbindelse med afleveringsforretning og 1 års gennemgang ”gælder for byggerier, hvor den samlede anslåede entreprisum overstiger 5 mio. kr., ekskl. moms. Bygherren kan dog undlade at forlange oplysninger svarende til nøgletal for entrepriser, der er mindre end 300.000 kr., ekskl. moms.” Se nærmere herom under afsnit 4.1.
Eksempel	Hvis en samlet byggeopgave på en anslået entreprisum på 6 mio. kr. ekskl. moms eksempelvis påtænkes udbudt i 3 fagentrepriser, hvor to af de tre entrepriser anslås til henholdsvis 100.000 kr. og 200.000 kr., vil der for de to fagentreprisers vedkommende under hver 300.000 kr. ikke være krav om nøgletal, selv om den samlede entreprisum for hele byggeopgaven beløber sig til over 5 mio. kr., ekskl. moms.
Tilbudslov/ EU-direktiv	Nøgletalsbestemmelsen gælder, uanset om bygge- og anlægsarbejder skal indkøbes efter nationale regler (tilbudsloven) eller ovennævnte EU-direktiv.

Kravet om nøgletal gælder uanset, om tilbudsindhentning sker ved licitation eller ved underhåndsbud (efter tilbudsloven).

4. Krav i udvælgelsesfasen

I bekendtgørelsen stilles dels krav om, at de udførende leverer nøgletal med henblik på udvælgelse, dels krav om, at de udførende leverer nøgletal vedrørende udførelsen af den konkrete byggeopgave.

Generelle principper for udbud	<p>Generelt kan det bemærkes, at de udbudsretlige regler i sagens natur skal følges, og at principperne om gennemsigtighed og ligebehandling skal iagttages i forbindelse med udbudet – herunder prækvalifikationen. Det kan tilføjes, at kravene om nøgletal i forbindelse med udvælgelse generelt udbudsretligt må behandles som en del af kravene til dokumentation af virksomhedens tekniske og økonomiske formåen. Nøgletallene er således en del af udvælgelseskriterierne og må derfor ikke genanvendes i forbindelse med tildelingen af kontrakten eller i øvrigt sammenblandes med tildelingskriterierne. Selve tilbudet skal fortsat vurderes alene på baggrund af de opstillede tildelingskriterier.</p>
Udvælgelsesfasen	<p>Af § 4, stk. 1, fremgår det at ”Bygherren skal i forbindelse med udvælgelse, herunder prækvalifikation, af tilbudsgivere til udførelse af en byggeopgave forlange, at tilbudsgivere afleverer nøgletal til bygherren for tidligere gennemførte opgaver.”</p> <p>Ifølge § 4, stk. 1, har bygherren pligt til at forlange nøgletal fra tilbudsgivere i forbindelse med udvælgelsen af tilbudsgivere til udførelse af en byggeopgave. Kravet gælder alene de udførende, og altså ikke f.eks. rådgivere. Der er tale om nøgletal fra tidligere udførte byggeopgaver.</p> <p>Kravet i stk. 1 indebærer, at bygherren ved annonceringen/opfordringen til at lade sig prækvalificere skal oplyse, at interesserede tilbudsgivere i forbindelse med anmodningen om prækvalifikation skal aflevere nøgletal.</p>
Konsortier	<p>Hvis tilbudsgiver organiserer sig i et konsortium sammensat af flere virksomheder, bør der i opfordringen til at give bud eller til at lade sig prækvalificere stilles krav om, at samtlige konsortiedeltagere skal aflevere nøgletal.</p>
Begrænset udbud uden prækvalifikation	<p>I praksis foretager bygherren altid en udvælgelse af bydende, inden selve tilbuddene vurderes. Dette sker også ved begrænset udbud uden prækvalifikation efter tilbudsloven. Bygherren skal i denne fase vurdere, om de bydende opfylder kravene vedrørende teknisk og økonomisk formåen – og bygherren undersøger også i disse udbudssituationer, om de bydende har vedlagt de relevante erklæringer og dokumentation herfor.</p>

Således skal bygherren også sikre sig, at de bydende har vedlagt de relevante nøgletal – og bygherren skal vurdere, om nøgletallene lever op til bygherrens krav til de bydende. Når denne vurdering er foretaget, og de egnede bydende på denne baggrund er valgt ud, skal bygherren vurdere de tilbud, som disse udvalgte bydende har afgivet. Nøgletallene, som virksomhederne skal levere, vedrører som nævnt tidligere udførte byggeopgaver.

Nøgletal fra gennemførelsen Generelt set, uanset udbudsform, bør bygherren allerede på et tidligt tidspunkt, f.eks. i udbudsannoncen eller i udbudsbekendtgørelsen, endvidere gøre opmærksom på, at bygherren ved aflevering og 1-års eftersyn forlanger nøgletal, der er beregnet i forbindelse med gennemførelsen af det konkrete byggeri, der skal afgives tilbud på (§ 5-nøgletal).

Det anbefales, at det af udbudsbekendtgørelsen fremgår, at kravet om nøgletal er en del af udvælgelseskriterierne.

Offentligt udbud Udbydes et bygge- og anlægsarbejde i offentligt udbud foretages vurderingen af tilbudsgivers egnethed først efter modtagelse af bud. Bygherren skal i annoncen oplyse bl.a. de tekniske egnethedskriterier, der vil blive krævet herunder nøgletalsoplysninger. Den omstændighed, at egnethedsbedømmelsen sker efter modtagelse af bud, er ofte mere kompliceret og ressourcekrævende for udbyder end, hvis vurderingen af egnethed var sket ved en prækvalifikation.

Mindstekrav Udbyder kan i udbudsbekendtgørelsen opstille mindstekrav/niveauer til nøgletalsoplysningerne som forudsætning for at komme i betragtning til prækvalifikation. Indtil der findes erfaringer med nøgletallenes værdi, bør udbyder ikke søge at begrænse sin adgang til at opnå så meget konkurrence som muligt på sine udbud, ved at skærpe kravene til dokumentationen, måske på et endnu uerfarent grundlag. Med tiden vil det ikke kunne udelukkes, at konkurrencen vil kunne skærpes, når tilbudsgiverne bliver mere bevidste om den score, som efterspørges.

Udvælgelsesprocessen Anføres der ikke i udbudsannoncen andet end et krav til nøgletalsdokumentation, er processen, som ved andre typer af udvælgelsesdokumentation, at udbyder først konstaterer, når retmæssig dokumentation er fremsendt for derefter at foretage en kvalitativ vurdering blandt de ansøgere, der har fremsendt dokumentation i overensstemmelse med det krævede.

Er der tale om et udbud **uden** prækvalifikation, kan det anbefales, at det af opfordringen til at afgive bud fremgår, at tilbud, som ikke ledsages af de af bygherren krævede nøgletal, indebærer, at tilbudsgiver ikke kan komme i betragtning, når bygherren skal beslutte, hvem der skal udføre arbejdet.

Såfremt det er åbenlyst at nøgletalsoplysningerne ikke er overensstemmende med det krævede, skal ansøgningen behandles på tilsvarende måde, som hvis andet materiale i udvælgelsen ikke leveres/dokumenteres som efterspurgt.

4.1 Undtagelse af nye og mindre virksomheder

§ 4, stk. 2. *Oplysninger svarende til de i bilag 1 nævnte nøgletal, jf. stk. 1, skal forlanges fra tilbudsgivere, der er momsregistreret i Danmark eller tilsvarende i udlandet på et tidspunkt, der ligger mindst 2 år før udvælgelsen.*

- Nye virksomheder** Kravet om indhentning af nøgletal gælder ikke med hensyn til nystartede/ynge virksomheder. Begrundelsen herfor er, at disse virksomheder netop på grund af deres alder formentlig ikke har tilstrækkeligt med byggesager bag sig til at kunne levere nøgletal. Bestemmelsen skal således sikre, at kravet om nøgletal ikke får den virkning, at disse virksomheder holdes ude fra markedet. § 4, stk. 2, er altså begrundet i generelle konkurrenceretlige hensyn. Bygherren har således ikke *pligt* til at forlange nøgletal fra virksomheder, der er under 2 år gamle. Såfremt tilbudsgiveren består af et til lejligheden oprettet selskab, konsortium el. lign., skal der imidlertid forlanges nøgletal fra de virksomheder, der deltager i konsortiet, i det omfang den enkelte virksomhed er mere end 2 år gammel.
- Udenlandsk** Udenlandske virksomheder vil ligesom danske virksomheder kunne levere dokumentation, som det måtte findes hensigtsmæssigt, blot skal ansøger sikre sig, at de oplysninger om nøgletal/dokumentation, som fremsendes, er sammenlignelige med nøgletal beregnet efter "Byggeriets nøgletalsystem, dokumentation " eller tilsvarende.
- Mindre virksomheder** Bekendtgørelsen stiller endvidere krav om, at bygherren til brug for udvælgelse alene skal kræve nøgletalsoplysninger for tilbudsgivere med gennemsnitligt mere end 10 ansatte. Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) eller lignende type indberetning, danner grundlag for fastsættelse af det gennemsnitlige antal ansatte i virksomheden. Der er ikke i bekendtgørelsen et krav om, at bygherren skal efterprøve virksomhedernes størrelse. Ønskes denne efterprøvelse dog alligevel foretaget, vil tilbudsgiverne kunne opfylde dokumentationskravet ved at fremsende til bygherren en kopi af den indberetning, som virksomheden i anden ovennævnte sammenhæng har foretaget.
- Ligebehandling** Fritagelse fra nøgletalskravet fra de mindre virksomheder og nystartede virksomheder, skal ses i sammenhæng med bekendtgørelsens krav om i udvælgelsesfasen at sikre ligebehandling af samtlige potentielle bydende. Allerede i dag skal alle virksomheder, uanset størrelse levere oplysninger om virksomhedens økonomi, teknisk kapacitet m.m. i forbindelse med prækvalifikationer. De mindre og de nyere virksomheder vil dog, for oplysninger svarende til nøgletal, kunne dokumentere disse på en mere enkel måde end de større og etablerede virksomheder, der i dokumentationen skal sikre, at nøgletallene er sammenlignelige med nøgletal beregnet efter systematikken i "Byggeriets nøgletalsystem dokumentation" eller tilsvarende. De mindre og nystiftede virksomheder vil kunne løfte dokumentationskravet bl.a. ved hjælp af udtalelser fra tidligere bygherrer suppleret med f.eks. afleveringsprotokoller og mangellister, som allerede foreligger i byggesagerne.

4.2 Udformning af nøgletalskrav

§ 4, stk. 3. *De i stk. 1 nævnte nøgletal skal som minimum omfatte nøgletal vedrørende overholdelse af tidsfrister, kvalitet, arbejdsmiljø og kundetilfredshed, jf. bilag 1.*

Krav til nøgletal

I udvælgelsesfasen skal oplysningerne som minimum vedrøre oplysninger vedrørende overholdelse af **tidsfrister, kvalitet, arbejdsmiljø, og kundetilfredshed** for tidligere gennemførte byggeopgaver. I bekendtgørelsens bilag 1 er elementerne i nøgletalsoplysningerne uddybet nærmere. Bilag 1 er en minimumsliste. Ud fra et ressource- og proportionalitetsmæssigt synspunkt kan det anbefales, at der ved formuleringen af udbudsannoncen lægges vægt på, at det især er nøgletalsoplysninger vedrørende lignende opgaver, som den udbudte, at der ønskes oplysninger om.

Kravet skal formuleres i udbudsannoncen/udbudsbekendtgørelsen – eventuelt med henvisning til bekendtgørelsen.

Nøgletalsoplysninger til brug for udvælgelsen skal være højst 3 år gamle.

Der skal her kort nævnes et eksempel på, hvorledes en konkret formulering til brug for udvælgelse og efterfølgende formulering af udbudsmateriale kan udformes. Der er ved formuleringen af teksten til udvælgelse især taget hensyn til at sikre iagttagelse af ligebehandlingsprincipperne.

Tekstforslag ved udvælgelse/annoncering:

Tilbudsgivere, der er momsregistreret i Danmark eller tilsvarende i udlandet skal til ordregiver aflevere oplysninger svarende til de i bilag 1 i Erhvervs- og Byggestyrelsens bekendtgørelse nr. 1394 af 17. december 2004 nævnte nøgletal for tidligere gennemførte byggeopgaver herunder især fra tilsvarende byggeopgaver, som den udbudte. Der skal dog kun afleveres oplysninger om tidsfrister, kvalitet, arbejdsmiljø og kundetilfredshed, jf. nærmere beskrivelsen heraf i bilag 1. Der henvises nærmere til kravene i bekendtgørelsens § 4 og 6, som skal overholdes, og som derfor nøje bør gennemgås.

Tekstforslag til udbudsmaterialet:

Entreprenøren skal i forbindelse med byggeriets aflevering og i forbindelse med 1 års eftersyn aflevere nøgletal, der er beregnet i forbindelse med gennemførelsen af byggeriet, jf. Erhvervs- og Byggestyrelsens bekendtgørelse nr. 1394 af 17. december 2004 § 5, stk. 2. Beregningen af nøgletal skal ske under overholdelse af

bekendtgørelsens § 5-6 og bilag 1, og skal således indeholde oplysninger om udførelsestid, overholdelse af tidsfrister, prisniveau, prisændringer i udførelsen, effektivitet, kvalitet, arbejdsmiljø og kundetilfredshed, jf. nærmere beskrivelsen i bilag 1.

Senest samtidig med entrepriseaftalens underskrift er entreprenøren forpligtet til at fremlægge dokumentation for, at en uafhængig person eller virksomhed vil evaluere entreprisen.

5. Krav i forbindelse med byggesagen og efter byggeriets udførelse

§ 5, stk. 1. *Bygherren skal i udbudsmaterialet forlange, at de udførende i forbindelse med aflevering og i forbindelse med 1 års eftersyn af det konkrete byggeri aflevere nøgletal, der er beregnet i forbindelse med gennemførelsen af byggeriet.*

Krav i udbudsmaterialet

Ifølge § 5 har bygherren pligt til at efterspørge nøgletal for den konkrete byggeopgave. Disse nøgletal skal leveres i forbindelse med afleveringen af byggeriet, og bygherren skal i udbudsmaterialet gøre opmærksom på dette krav.

Ligeledes skal bygherren i udbudsmaterialet forlange, at de udførende leverer nøgletal i forbindelse med 1 års eftersyn af det konkrete byggeri. Nøgletal i forbindelse med 1 års eftersynet vedrører alene udbedring af mangler i det første år efter afleveringen.

Ved begrebet mangel forstås den almindelige entrepriseretlige definition, som findes i ABT 92 og ABT 93, og som danner grundlag for de afleveringsprotokoller, som udarbejdes i statsbyggeriet.

Kravet om nøgletal ved aflevering og 1 års eftersyn kan dog anbefales allerede oplyst i forbindelse med den annoncering, som sker på udvælgelsestidspunktet. På denne måde oplyses potentielle tilbudsgivere så tidligt som muligt tidspunkt om, at byggeriet forlanges evalueret og, at indhentning af nøgletal vil blive en del af aftalen om opførelse af byggeriet.

Det må anbefales, at bygherren sikrer, at der i aftalen om udførelse af byggeopgaven tages stilling til proceduren i forbindelse med aflevering af nøgletal efter stk. 4.

Kravene til nøgletalsdokumentation ved byggeriets aflevering og 1 års eftersyn skal i modsætning til udvælgelsesfasen afkræves af samtlige kontraktparter uanset virksomhedens størrelse og etableringstidspunkt. Dokumentation kan undlades på byggeopgaver under en samlet anslået entreprisensum på 5 mio. kr. samt for mindre entrepriser på under 300.000 kr.

5.1 Krav til de nøgletal, der vedrører det konkrete byggeri

§ 5, stk. 2. *Oplysninger i forbindelse med aflevering og 1 års eftersyn skal som minimum omfatte oplysninger vedrørende udførelsestid, overholdelse af tidsfrister, prisniveau, prisændringer i udførelsen, effektivitet, kvalitet, arbejdsmiljø og kundetilfredshed, jf. bilag 1.*

Bestemmelsen opremser de nøgletal, der skal beregnes i forbindelse med den **konkrete** byggeopgave. Nøgletallene er yderligere beskrevet i bilag 1. Bilag 1 er en minimumsliste. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at bygherren stiller krav om andre typer af nøgletal.

6. Krav om sammenlignelighed og uafhængig evaluatør

§ 6, stk. 1. *Oplysninger svarende til de i bilag 1 nævnte nøgletal skal være sammenlignelige med nøgletal beregnet efter "Byggeriets nøgletalssystem, dokumentation" eller tilsvarende, jf. bilag 1.*

Formålet med bestemmelsen er at sikre sammenlignelighed mellem nøgletal, der kan være beregnet af forskellige evaluatører. Bestemmelsen vedrører både nøgletal til brug for udvælgelse og nøgletal beregnet i forbindelse med den konkrete byggeopgave.

Bestemmelsen skal desuden sikre udenlandske virksomheder mulighed for at levere nøgletal på lige vilkår med danske. Byggeriets nøgletalssystem, dokumentation, er offentlig tilgængelig og kan hentes på www.byggeevaluering.dk.

Habilitet

§ 6, stk. 2. Bygherren skal forlange, at oplysninger svarende til de i bilag 1 nævnte nøgletal beregnes af en person eller virksomhed, der er uafhængig af personlige eller økonomiske interesser i den virksomhed og i den sag, nøgletallene vedrører.

§ 6, stk. 2, er en habilitetsbestemmelse, der skal sikre, at den evaluatør, der har beregnet nøgletallene, er uafhængig af interesser i den virksomhed og i den sag, nøgletallene vedrører. Fortolkningen heraf svarer til almindelige habilitetsfortolkninger i forvaltningsloven.

Bygherren har således ikke en pligt til at efterspørge og efterprøve dokumentation for evaluators uafhængighed, men alene en pligt til at stille krav om uafhængighed hos evaluatør i såvel udvælgelsesfasen som i udbudsfasen. Bygherrer vil dog som et kontraktvilkår kunne kræve en erklæring på tro og love om, at evaluatør lever op til kravet om uafhængighed eller dokumentation for uafhængighed.

Udførelse af evaluering er en tjenesteydelse, der frit kan konkurreres om blandt private virksomheder, og der stilles derfor alene krav til systematikken i de data, som indsamles og ikke til evalueringsinstituttet.

7. Dokumentation

§ 7. Bygherren skal på anmodning stille dokumentation, jf. § 2, stk. 3 og § 3, stk. 3, samt oplysninger, jf. § 4 og 5 til rådighed for økonomi- og erhvervsministeren. Stk. 2. Dokumentationen efter stk. 1 skal stilles senest 4 uger efter anmodningen.

Økonomi- og erhvervsministeren kan kræve dokumentation for, at bygherren har stillet krav om nøgletal samt oplysninger om anvendelsen af disse. Formålet med bestemmelsen er at give ministeren mulighed for at evaluere bekendtgørelsen og anvendelsen af nøgletal.

meddele, at de udførende i denne periode i stedet for at aflevere oplysninger til brug for udvælgelse, jf. bekendtgørelsens § 4, kunne vælge at dokumentere, at de har igangsat indsamlingen af oplysninger til brug for udvælgelse.

Bilag

Bilag 1. Bekendtgørelse om anvendelse af offentlig-privat partnerskab (OPP), partnering og oplysninger svarede til nøgletal (Erhvervs- og Byggestyrelsens bek. nr. 1394 af 17. december 2004).